

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ КУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма «Культурологія»

Спеціальність 034 «Культурологія»

Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Кваліфікація – Доктор філософії з культурології

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від “4” січня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні культурні практики
Викладач	Казимирів Христина Тарасівна кандидат мистецтвознавства, доцент
Контактний телефон викладача	097 64 353 64
E-mail викладача	kazymyryv@gmail.com
Формат дисципліни	очна, вечірня, заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться шляхом листування через електронну пошту та в індивідуальній формі
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Сучасні культурні практики» базується на принципах філософського аналізу, та методології науки та покликана сформувати розуміння системності культурного процесу та його функціонування в суспільстві. Це сприяє цілісності процесу формування фахівця культуролога, формує його професійний розвиток, що є необхідним для майбутньої наукової та творчої діяльності.</p> <p>Зміст дисципліни полягає у ознайомленні здобувачів з сучасними культурними практиками в контексті тенденцій розвитку культури; розширенні професійного кругозору майбутніх фахівців, розвитку їхньої здатності до аналітики; показ взаємозв'язків та взаємовпливів у процесах функціонування культури в житті суспільства та індивіда, тощо.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні культурні практики» є ознайомлення із явищем сучасних культурних практик в контексті сучасної культури України та світу.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування у здобувачів системи знань про сучасні культурні практики в контексті сучасного культурного процесу; - аналіз можливостей застосування історичного, структурно-функціонального, семіотичного, біографічного, психоаналітичного та інших методів для дослідження культури; - напрацювання навиків методологічного та теоретичного осмислення та опрацювання явища сучасних культурних практик; - розвиток абстрактного, системного мислення; - формування аналітичних навичок. 	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, ціннісно-світоглядно усвідомлювати їх, розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності культуролога-дослідника, культуролога-практика.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері музичного мистецтва на основі системного наукового та загальнокультурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність працювати в міжнародному контексті

Фахові компетентності:

СК01. Здатність ініціювати, планувати, організовувати та здійснювати оригінальні наукові дослідження актуальних проблем у сфері музичного мистецтва, досягати наукових результатів, які створюють нові знання і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях.

СК02. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері музичного мистецтва, інтегрувати знання з різних галузей, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК03. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в освітній та науковій діяльності.

СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

СК06. Здатність застосовувати новітні музикознавчі концепції, а також аналізувати, оцінювати та прогнозувати культурні явища і процеси.

СК07. Здатність усно і письмово обговорювати результати досліджень українською мовою та мовою країн Європейського Союзу.

СК08. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері мистецтва та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20 академічних годин
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10 академічних годин
самостійна робота	60 академічних годин

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	034 Культурологія	II	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	Заняття практичне	сам. роб
Тема 1. Роль культури у житті сучасного суспільства	2	1	6
Тема 2. Концепт «Культурні практики» та його роль в сучасній культурі	2	1	6
Тема 3. Культурні індустрії як складова культурного простору сучасності	2	1	6
Тема 4. Культурні стратегії та культурні практики – принципи взаємозалежності	2	1	6
Тема 5. Збереження культурної спадщини засобами сучасності	2	1	6
Тема 6. Цифрові технології як засіб розширення можливостей функціонування культури	2	1	6
Тема 7. Вплив соціальних мереж на комунікацію та взаємодію сучасних культурних практик	2	1	6
Тема 8. Культурний простір сучасної України	2	1	6
Тема 9. Культурні практики як чинник соціокультурної модернізації українського суспільства	2	1	6
Тема 10. Особливості проведення досліджень культурних практик	2	1	6
ЗАГ.:	20	10	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	<p>(А «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав повні відповіді на запитання на заліку, опрацював рекомендовану літературу.</p> <p>(В «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на заліку, опрацював більшість рекомендованої літератури.</p> <p>(С «Зараховано») отримує студент, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на заліку, опрацював значну кількість рекомендованої літератури.</p> <p>(D «Зараховано») отримує студент, який виконав половину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на заліку, опрацював половину рекомендованої</p>
-----------------------------------	--

	<p>літератури. (E «Зараховано») отримує студент, який виконав третину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на заліку, опрацював третину рекомендованої літератури. (FX не зараховано з можливістю повторного складання) отримує студент, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, практичних занять, не дав відповіді на запитання на заліку, опрацював малу кількість рекомендованої літератури. (F не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) отримує студент, який не виконав жодного виду самостійної роботи, практичних занять, не може дати відповіді на запитання на заліку, не опрацював рекомендованої літератури.</p> <p>За теоретичний курс студенти можуть одержати максимальньо 75 балів, за залік – 25 балів.</p>
Вимоги до письмової контрольної роботи	<p>На письмові контрольні роботи виносяться питання, опрацьовані на лекціях та самостійно. Ця форма контролю дозволяє оцінити якість засвоєння студентами теоретичного матеріалу. Контрольні роботи виконуються у формі тестів та письмових теоретичних питань. Такі роботи виконуються згідно графіку навчального процесу. Контрольна робота оцінюється від 1 до 10 балів.</p>
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться у різних формах – опитування, дискусія, обговорення, творчі завдання тощо.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача всіх проміжних етапів контролю.
Підсумковий контроль	<p><i>Форма контролю - залік; форма задачі (комбінована); розподіл балів за завдання:</i></p> <p>Виконання письмових контрольних робіт – 25 балів Усні відповіді на практичних заняттях – 25 балів Усна відповідь на заліку – 50 балів</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Курс є органічною частиною освітньої програми і відповідає її логіці і вимогам. Відповідно, всі документи, розроблені для даної освітньої програми щодо оцінювання, результатів навчання, тощо є чинними при вивченні дисципліни.</p> <p>Політика курсу спрямована на набуття студентами компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.</p> <p>У взаємовідносинах викладач та студенти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.</p> <p>Кодекс академічної доброчесності є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу. Академічна доброчесність: для запобігання академічному плагіату здійснюється перевірка письмових робіт на плагіат; стимулюється участь у вебінарах про дотримання академічної доброчесності. Очікується, що здобувачі наукового ступеня доктора філософії будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічного плагіату у ДВНЗ</p>	

«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Неформальна освіта: регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Відвідування занять Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски аудиторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.

8.Рекомендована література

Базова

1. *Bennett T.*, et al. *Culture, Class, Distinction* / Tony Bennett, Mike Savage, Elizabeth Silva, Alan Warde, Modesto Gayo-Cal, David Wright. London, New York: Routledge, 2009.
2. Bruns A. *Blogs, Wikipedia, Second Life, and Beyond: From Production to Prodsusage*. Peter Lang Inc., International Academic Publishers, 2008. 418 p.
3. *Bryson B.* Anything but heavy metal: Symbolic exclusion and musical dislikes. *American Sociological Review*. 1996. V. 61. P. 884–899.
4. *Chan T. W.* Social Stratification and Cultural Consumption: Music in England / T. W. Chan, J. H. Goldthorpe . *European Sociological Review*. 2007. №23(1). P. 1–19.
5. *Chan T. W.* The Social Stratification of Theatre, Dance and Cinema Attendance / T. W. Chan, J. H. Goldthorpe. *Cultural Trends*. 2005. № 14(3). P. 193–212.
6. *DiMaggio P.* Arts participation as cultural capital in the United States, 1982–2002: Do trends in participation augur decline? / Paul DiMaggio, Toqir Mukhtar. *Poetics*. 2004. №32. P. 169–194.
7. *Emmison M.* Social Class and Cultural Mobility: Reconfiguring the Cultural Omnivore Thesis. *Journal of Sociology*. 2003. №39 (3). P. 211–230.
8. *Erickson B. H.* Culture, class, and connections. *American Journal of Sociology*. 1996. №102(1). P. 217–151.
9. *Friedland L.* et al. The Social Positioning of Taste and Civic Culture in the United States: Capital, Consumption, Communication, and Citizenship / Lewis Friedland, Dhavan V. Shah, Nam-Jin Lee, Mark A. Rademacher, Lucy Atkinson, Thomas Hove. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*. 2007. № 611. P. 31–50.
10. *García-Álvarez E.*, et al. Deconstructing Cultural Omnivorosity 1982–2002: Heterology in Americans' Musical Preferences / Ercilia GarcíaÁlvarez, Tally Katz-Gerro, Jordi López-Sintas. *Social Forces*. 2007. № 86 (2). P. 417–443.
11. *Jenkins Henry.* *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. New York: New York University Press, 2006. 368 p.

12. *Johnston Jose*. Democracy versus Distinction: A Study of Omnivorousness in Gourmet Food Writing / *Johnston Jose, Baumann Shyon*. *AJS*. 2007. Vol. 113. № 1. P. 165–204.
13. *Lahire B*. La culture des individus: dissonances culturelles et distinctions de soi. Paris: Editions la Decouverte, 2004.
14. *Peterson R. A*. Changing highbrow taste: From snob to omnivore / R. A. Peterson, R. M. Kern. *American Sociological Review*. 1996. № 61(5). P. 900–907.
15. *Peterson R*. Problems in comparative research: the example of omnivorousness. *Poetics*. 2005. №33. P. 257–282.
16. R. A. Peterson, A. Simkus // M. Lamont, M. Fournier (eds.) *Cultivating Differences: Social Status and Cultural Consumption* / ed. Tak Wing Chan. New York: Cambridge University Press, 2010.
17. *Symbolic Boundaries and the Making of Inequality*. Chicago: University of Chicago Press, 1992. P. 152–186.
18. *Warde A*. Consumption and the problem of variety: cultural omnivorousness, social distinction, and dining out / A. Warde, L. Martens, W. Olsen. *Sociology*. 1999. № 33(1). P. 105–127.
19. *Warde A*. Understanding cultural omnivorousness or the myth of the cultural omnivore / A. Warde, D. D. Wright, M. Gayo-Cal. *Cultural Sociology*. 2007. №1 (2). P. 143–164.
20. Богущий Ю. П. Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богущий, В. П. Андрущенко, Ж. О. Безвершук, Л. М. Новохатько. К. : Знання, 2007. 679 с.
21. Брижченко Н. С. Інтерактивність як чинник формування дизайну сучасного громадського інтер'єру: дис. ... канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.07. "Дизайн". Харків, 2015. 328 с. URL: <http://www.ksada.org/doc/bryzhchenko-diss.pdf>
22. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, XV–XVIII ст.: У 5 т.: [Пер. з фр.]. К.: Основи, 1995. Т.1. 543 с.
23. Єрмолаєв А. Культурні практики і культурна політика. Актуальні питання соціокультурної модернізації в Україні: Аналітична доповідь / А. Єрмолаєв, О. Левцун, О. Мельничук; В. Щербина. Київ 2012. URL: http://ifteatr.org.ua/load/kulturni_praktiki_i_kulturna_politika/4-1-0-395.
24. *Костенко Н*. Пристрасті телевізійних аудиторій: поточні зміни. Українське суспільство 1992–2009. Динаміка соціальних змін / за ред. В. Ворони, М. Шульги. К.: Інститут соціології НАН України, 2009. С. 300–311.
25. Кривко Т А. Підліткова субкультура: неформальні молодіжні об'єднання / Т. А. Кривко, Д. Д. Романовська. Чернівці : Рута, 2003. 213 с.
26. *Культурологічний словник* / за ред. В. І. Рожка. К.: НМАУ, 2011. 464 с.
27. *Куценко О*. Статус культурних нерівностей в сучасній соціології. *Новые социальные неравенства* / под ред. С. Макеева. К.: Ин-т социологии НАН Украины, 2006. С. 43–72.

28. Лютий Т. Культура масова і популярна: теорії та практики / Тарас Лютий, Олег Ярош. К.: Ін-т філософії НАН України, 2007.
29. Медіа. Демократія. Культура / За ред. Н. Костенко, А. Ручки. К..
30. Новые социальные неравенства / под ред. С. Макеева. К.
31. Попович О. Соціальні функції культури та місце компенсаційно-креативної функції серед них. *Схід*. 2014. № 1. С. 193–198.
32. Ручка А. Статусна стратифікація і культурне споживання / А. Ручка, Л. Скокова. *Соціологія в ситуації соціальних невизначеностей*: тези доповідей учасників I Конгресу Соціологічної асоціації України. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2009. С.149.
33. Сергеева Н.В. Виховний потенціал надбань традицій народної культури. *Духовність особистості*. 2012. Вип. 3. С. 143–151.
34. Смысловая морфология социума / за ред. Н. В. Костенко. К.: Інститут соціології НАН України, 2012.
35. Субкультурна варіативність українського соціуму / за ред. Н. Костенко, А. Ручки. К.: Ін-т соціології НАН України, 2010.
36. Федь В.А. Вплив Постмодернізму на розвиток теорії культурної практики. *Мультиверсум. Філософський альманах*: зб. наук. праць / Гол. ред. В. В. Лях. К., 2009. Вип. 80. 244 с.
37. Федь В.А. Культурна практика в онтогносеологічних вимірах. *Вісник Донбаського державного педагогічного університету. Серія : Соціально-філософські проблеми розвитку людини і суспільства*. 2014. Вип. 3. С. 3–41.
38. Формирование духовной культуры студенческой молодежи. К.: Вища шк., 1990. 110 [20] с.
39. Шатин Ю. В. Дизайн будущего или будущее дизайнера? *Техническая эстетика*. 1990. № 8. С. 7–12.

Викладач доцент, кандидат мистецтвознавства Х. Т. Казимирів